

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél 4 „
Negyed 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felolós szerkesztő:

Dr. SOMÓGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:

HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Íde intézendők a lapot érdeklő minden-nemű közlemények

Nemzetközi agrárszervezkedés.

A nemrégiben Rómában lefolyt mezőgazdasági konferencián Magyarország agrár-társadalmát dr. Schandl Károly földművelésügyi államtitkár képviselte, aki rendkívül nagy figyelmet keltő beszédében rámutatott a mezőgazdaság nemzetközi megszervezésének nagy fontosságára. Nemrégiben zajlott le Genfben a kongresszus, amelyik ipari együttműködést sürgetett különösen Európa államai között s most, hogy Rómában az agrár együttműködésnek utját is egyengetik, rá kell ébrednünk arra az igazságra, hogy a világháború lezajlása után a felborított világgazdasági helyzetet másképp mint szervezkedés útján szinte el sem képzelhetjük helyreállítani. Különösen nagy szüksége van erre annak az Európának, amelyik nemrégiben vívta meg a föld legvéresebb háborúját, amikor a tengerentúli államok, különösen Amerika országai learatták egy kontinens háborújának minden gazdasági előnyét, ami viszont mérhetetlen csapást okozott nemcsak azoknak az államoknak, amelyek mint veszteségek kerültek ki a háborus időkből, de a győztesekre nézve is.

A római mezőgazdasági kongresszuson igen nagy figyelmet keltett Schandl Károly előadása, mert ő valóban legjobban fogta meg az európai piac és az európai mezőgazdasági termények elhelyezésének kérdését. Problémája ma Európának, hogy versenyt tarthassa a tengerentúli országok mezőgazdasági terményeinek piacszerezésével s ha már ez a probléma érezhető, számolnunk kell a többtermelés ügyével, amikor nem hagyhatjuk figyelmen kívül a termék versenyképessé tételét, amihez feltétlenül szükséges, hogy minőségileg a legprímabb termények kerüljenek piacra.

Ha a mezőgazdaság ennyire öntudatra ébredve látja a világgazdasági konstellációkat, legközvetlenebb problémája a szervezkedés. Erre hívta fel Schandl Károly Rómában a mezőgazdasági kongresszus jelenlévő tagjainak figyelmét, amit általános örömmel és csatlakozással fogadtak a jelen volt delegátusok. Minden szervezkedésnek, különösen ha az internacionális alapon indul meg, első feltétele az együttműködés feltétlen biztosítása, amit az európai mezőgazdasági termények értékesítése szempontjából feltétlenül

biztosítani kell, mert ez az internacionális szervezkedés osztály és nemzetekre való tekintet nélkül az általános közjó, az emberi boldogulás célját kívánja szolgálni.

A világháború utáni gazdasági katasztrófa ily módon, ha a nemzetek minden gazdasági téren kooperálni tudnak, kiküszöbölhető, ami csak a gyűlölet szüleménye lehet, hogy t. i. úgy képzelik a győztesek saját nemzetük boldogulásának útját, ha egy szomszédos legyőzött nemzetet vég-sőkig kihasználják és előrehaladásában gátolnak, ez a politika gazdasági téren súlyos következményekkel jár, amire ugylátjuk már azok a nemzetek is rájöttek, akik legmagasabban lobogtatták a győzelem zászlaját.

A Rómában lefolyt mezőgazdasági kongresszus minden Európában élő embernek a mindennapi kényerét akarja biztosítani s ha a szervezkedés és a közös ügy szolgálata olyan iramban fog tovább haladni, amint annak hurrját éppen egy magyar államtitkár pendítette meg, akkor nyilván ismét egy nagy gond fog lesni minden európai nemzet válláról.

Felhívás mindenkihez!

Lukcsics Pál tanár és író a Somló-környék történetéhez igen sok adatot gyűjtött össze és közül a „Vásárhelyi apácák története” című 1923-ban megjelent művében.

A járásunkból származó tudós és jeles író ezen munkájának előszavában némi keserűséggel állapítja meg, hogy „a nemes vármegye és ennek örököse csupán politikai téren felelt meg hivatásának: a kulturát teljesen központsítani engedte. Ennek következtében különböző irányú szellemi áramlatok befolyásolják a vármegye közönségét és egy egységes — az egyetemes magyar kulturát előrevivó — megyei kulturális élet kifejlődése akadályokba ütközik. Egyesítő, összefoglaló kulturumunka tehát nem folyik...”

A Veszprémvármegye földjén letelepedett magyarság történetének egy alapvető részét képezi a fentjelzett mű. A Somló-környék kulturális, gazdasági és hadászati szempontokból fontos tényezője volt a vármegye életének már a honfoglalás óta. A Somlóhegy maga egy természeti kincse és híressége a hazának és nevé bora révén az egész világon ismeretes.

Ismernünk kell vidékünk múltját, hogy ennek történetéből tanulságokat nyerjünk egyrészt, másrészt pedig buzdítást a jövőre nézve a kulturális és gazdasági haladás céljából.

Felkerjük a Somló-környék lakóit,

hogy közzéjük velünk a föld múltjára vonatkozó, műemlékeken, régi irásokon vagy szájhagyományokon alapuló adataikat.

Az „összefoglaló kultura” jegyében a »Devecseri Ujság« egy külön kiadása „Somló-szemle” fogja közölni, mely a Somló-környék múltjára, jelenére, de jövőjére is ki fog terjeszkedni.

Kérjük a falu literátus embereit és a multra jól emlékező öregeket, hogy célunk minél előbbi elérését közléseikkel segítsék elő!

Ünnepi beszéd.

Irta és a hősök emlékünnepeén elmondta:
vitéz Magyaróssy Béla.

Magyarok! Véreim!

Ünnepelni jöttünk össze. Ünnepelni Dobó és Csák, Völgyi és Mocsári, Havas föld rókáinak, Erdély havasainak, Kárpátok hóborította bérceinek, Galicia sarának, Piave véres habjainak, tenger mélyének halottait.

A világháború vérzivataros mezői tele vannak szörva gorombán ácsolt, korhadó fakeszesztekkel, sok közülük már a fűbe karolt, sokat megemészített az idő vasfoga. A dombjuk elkoptott. Ki sem tudja már, hogy itt vagy ott az árokparton, utmentén, erdő mélyén, termő szántókban, vízmosásokban magyar katonák porladoznak. Virágokréta vagy koszoru nincs pihenő helyük felett.

A véres csaták végzőz dübörgése még ma is itt zug a megmaradtok fülében. Hívány ellenségeink bosszúján, nyomorult magunk árulásán, leigázott véreink jajszaván át vérünkben zug, abból él és ott kiált. Ha csitítjuk: lázad, ha el akarjuk nyomni: fölénk kerül, ha futunk előle: elér, mint égnek dörgése, süjtó villáma. Hiába bujnánk kriptaiba, rejtőzünk erdők sűrűjébe, barlangok mélyén, mindenütt ránk talál, mindenütt velünk van, mindenhová követ. De a mai napon, a hősök napján ezt a dübörgést is túlharogja egy másik hang: a szörnyű vád hangja. Az idegen rögök alatt a hazai földben megmozdulnak a halott hősök s kikel sírjából az elesettek csonka, véres se-rege. A csukaszürke regimentek megindulnak hazafelé, lábuk alatt reng a föld. Előttük nincs akadály, hiába az országhatárok, hiába a fegyverekkel, ágyuval őrzött demarkációk, nincs, a mi megállítsa a halott regimenteket. Jönnek vádolni, jönnek tanítani bennünket.

Vádolni jönnek a régi magyar vitézség legendás hősei, bátor, büszke, dacos katonái. Ők harcoltak, győztek és meghaltak s az itthonmaradtok nyomorult árulása nyomán fel-dult kastélyok, kirabolt házak, leégett kunyhók, elpusztított otthonok, leigázott, kifosztott magyarok maradtak. A jogot s az igazságot, a miért ők harcoltak, győztek és meghaltak, gyá-ván, nyomorulttan lemészárolni, legyilkolni, magyar becsületünket, amelyet ők tettek fényessé, meggyalázni, hazánkat enriabolni engedték.

Itt állunk megcsontkíva, tépetten, meg-csufolva. Végigcsurog homlokunkon, orcánkon a szegény verejték. Sós, mint a könnyű, keserű, mint a méreg.

H I R E K

Utrakészen.

Uram, én kész vagyok! ...
Ama kemény harcot immár megharcoltam,
Borongós nappalon, éjék-éjszakáján;
Csupa seb a felkem, a szívem elveszett
Úttalan-útkon, sötét vizek tőjén ...
Testem is elfáradt, a szívem rég halott,
Minek kén' bevárni a közelgő telet?
Szébb lesz így elmúlni ősi hervadáson
S nem hallani síró hullóseréget.
Minek tovább várni? Hiszen rég lehullott
Az álmok, a végyak lombja, koronája ...
A tél hideg szele súvót a tar ágon,
Elfáradt lelkeim a megpihenést várja.
Ahol elcsitulnak a bánatok, gondok,
A nagy Semmi lesz úr minden érzés felett.
Drömök, bánatok nyugovóra térnek ...
— Uram, én mehetek!

Huss Ferenc

— Pünkösöd. Krisztus igérete ime beteljesedett: dicsőséges mennybemenetele után elküldé tanítványainak a Szentlélek, hogy vigasztalja, erősítse, bátorítsa őket s velük legyen a világ végeig. És piros pünkösöd napján mi is emeljük fel fátyolos szemünket, könnytől ázott orcánkat az Ég felé, hogy bennünket, szomorú, kifosztott szegény magyarokat is erősítsen, vigasztaljon a Szentlélek, ahogy azt megígérte nekünk az emberiség megváltója, a kiesűjolt, tövis-sel meghoronázott, keresztre feszített szelídarcu Krisztus ...

— Hősök ünnepe. Május utolsó vasárnapján, borongós tavaszi napon elzarándokoltunk a temetőbe, hogy lerójuk a hála és kegyelet adóját azok iránt, akik életüket áldozták a magyar hazáért. A plébánia-templomban ünnepi mise volt, melyen megjelent a városi képviselőtestület, a hatóságok, társadalmi egyesületek, tüzoltóság és a járási vítezi testület. Mise végeztével a temetőbe vonult a közönség, hol a Devecseri Daloskör elénekelt a magyar Híszkegyet, majd *Jakab* Gyula káplán hazaszeretettől izzó beszédben emlékezett meg a mi hőseinkről. A polgári iskola növendékeinek hazafias éneke után *Libiás* Borbála szavalta el Móra Ferencnek ez alkalomra írt versét, majd vitéz *Magyaróssy* Béla tartott könnyekig megható, magasszárnyalású ünnepi beszédet. *Krali* Gusztáv szavalta el nagy hatással *Somogyi* Károly dr. „Hósi halottak emléke” című gyönyörű költeményét. Azután kezdetét vette a háboruban elhalt katonák sírjának megkoszoruzása. Az önkéntes tüzoltóság minden egyes sírra koszorút helyezett, a kürt hangja mellett feszes vigyázz állásban imára röpített fel a sapkához a kezét. Azután a devecseri vértanúk sírjához vonult az ünneplő közönség. A Daloskör gyászadala után *Szabó* Ferenc főjegyző mondott rövid, de szívhezszóló beszédet, majd *Varga* Károly polgárista szavalata és a Hymnus eléneklése után véget ért a szép ünnepség.

— Halálóvás. Súlyos csapás érte *Szabó* Imre somlóvásárhelyi kántortanítót. Neje, szül. Fodor Mária hosszas szenvedés után f. évi május hó 30-án éjjel elhunyt. Temetése június hó 1-én ment végbe a község nagy részvételével. Halálát gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Az alábbi gyászjelentést tettük: „Fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy a gondos, szerető férj, atya, vő, testvér, sógor és rokoni: *Belák* Loránd a leszámítoló és pénzváltó bank tisztviselője május hó 29-én reggel

6 órakor, életének 50-ik, boldog házasságának 22-ik évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Drága halottunk hült tetemét május hó 31-én délután fél négy órakor fogjuk a farkasréti temető halottasházából örök nyugalomra helyezni az ág. ev. vallás szer-tartása szerint. Budapest, 1927. május hó 30-án. Áldás és béke lebegjen drága porai felett! Özv. Belák Lorándné szül. Kányay Ilona felesége. Belák Loránd, Belák Margit gyermekei. Nolz Emmy nevelt leánya. Özv. Kányay Józsefné szül. kenesei Kenessey Julianna anyósa. Kesserü Mária sógornője. Belák Margit és férje Tóth Mihály, Belák Lenke és férje Knopp Árpád, Belák Sarolta és férje dr. Korpády Zoltán, Belák Stefánia és férje Madarász Henrik, Belák Endre és neje Györffy Erzsébet testvérei, sógorai és sógornője.

— Vitézek összejövetele Devecserben. Május 29-én, Hősök vasárnapján, járásunk ví-tézei testületileg jelentek meg, hogy leróják a kegyelet adóját elesett hőseink sírjánál. Az ünnepély után értekezletet tartottak, délben pedig társas ebéd volt a Vági-féle vendéglőben, melyen a helybeliek közül ott láttuk *Szabó* Ferenc főjegyzőt, *Markos* Gyula k. bírót, dr. *Erdős* Lászlót, dr. *Tóth* Bélát, *Vági* Lajost és még többeket. Számos felköszöntő hangzott el s a lelkes vítezi társaság csak a késő délutáni órákban oszlott szét; melegen ünnepelték a járási bajtársak vitéz *Halassy* Sándort (Ajtkáról) aki ezuttal először jelent meg a járási összejövetelen.

— Leventeverseny. A járási leventever-seny, mint már megirtuk, június hó 26-án, ked-vezőtlen idő esetén Péter Pál napján lesz De-vecserben. Az érdekesnek ígérkező versenyre nagyban folynak az előkészületek.

— A püspök és a világtalan zsidó. Áldozócsüdtörtökön, a bérálás befejeztével kül-dötségek tisztelgetek egyházmegyénk főpász-toránál. A többek között megjelent a Devecseri Daloskör is, amelynek egyik tagja, *Márkusz* Mihály devecseri kosárfonó, világtalan zsidó ember. *Kovács* István helybeli gépész-iparos felhívta erre a vak emberre a püspök figyelmét, aki igen szép beszédben vigasztalta meg a szerencsétlen embert vaksága felől; mondván, hogya a Teremtő meg is fosztotta egyik érzékétől, bőségesen kárpótolta azt más-ban, mert bizonyára érzékeny nemes lélekkel áldotta meg. Végeztül a püspök megáldotta a világtalan zsidót. Tanulmányának ebből azok, akik a felekezeti gyűlölet magvát vetik.

— A képviselőtestület figyelmébe. Több oldalról panaszt emeltek nálunk amiatt, hogy a közönségnek jó nagy része, különösen az inasgyerekek, nehéz targoncákkal s más egyéb járművekkel állandóan a járdákon közleked-nek. Eltekintve attól, hogy ez meglehetősen idegbántó dolog, talán arra is tekintettel kel-le lenne, hogy a járdakészítési meglehetősen horribilis összegbe kerül. De nemcsak az inasgyerekek, hanem meglelt gazdák sem tö-rődnek ezzel, amennyiben számtalanszor vé-gyvezetik lovaikat, ökrüket a járdán; sőt a kerékpáros urakra is ráferne egy kis megrend-szabályozás!

— Nem kapunk kedvezményes jegyet. Megirtuk annak idején, hogy Devecser község kérvényt intézett a Máv. igazgatóságához, hogy a fürdőidény alatt lakosságunk kedvezményes jeggyel utazhasson a Balatonra és Hévízre. A folyamodványt a Máv. most visszaküldte az-zal a szellemes megjegyzéssel, hogy Devecser-ben nagyon jó levegő van, így nem szüksé-ges fürdőre utazni. Ha olyan jól tudja a Máv., hogy nálunk nagyon jó levegő van, talán azt is tudja és nekünk is megmondhatná, hogy hol fürdőjünk? Mert mi devecseriek ezt igazán nem tudjuk.

— A devecseri fürdő. Ugy halljuk, a la-punkban nemrég felvetett eszme: a devecseri fürdő üzembe helyezése valószínűleg tetet őt. Egy konzorcium van alakulóban, amely rend-behozná és a közönség használatára bocsátaná a fürdőt. Örömmel üdvözöljük eme vállalko-zást s kívánjuk, hogy az eszme mielőbb való-ra is váljon.

— Szókül a gabona, az érett kalászkok szellemesen hajlítják le fejüket a nagy szellő szutogására, az aranyos lapogó kacsaga csó-kolja körül a ringó táblákat, mintha szeliden

hullámzó tenger lenne a határ; a pitypalatny szerelmes éneke csattog a buza alján. A gaz-da aggdó szemmel tekint az ég felé, nincs-e valami veszedelem a felhők között, mely egész évi fáradságos munkáját, kegyerét, minden re-ményét tönkre tehetné. De talán irgalmas lesz hozzánk az igójárás s annyi sok rossz esz-tendő után egyszer bőséges aratása is lesz a magyarnak.

— Harangszentelés. A miskei kath. egy-házközség a háboruban elrekyrítat harangja helyett újat szerzett, melyet szép ünnepség ke-retében a múlt vasárnap szentelt fel *Abasi* Miklós devecseri plébános. Beszédében az egymás iránti szeretetre és egyetértésre buz-dította híveit. A felszentelésen részt vett a község ág. ev. vallásu lakossága is.

SZENT ISTVÁN PORTER-SÖR állandóan frissen csapolva a pünkösdi ünnepek alatt PÖLÖSKEY ISTVÁN vendéglőjében

— Tanítók gyűlése. A devecseri r. kath. esperesi kerület tanítói köre f. évi június 8-án Devecserben a r. kath. iskolában tartja ez évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Szentmise 9 órakor. 2. A közgyűlés megnyi-tása. 3. Elnöki jelentés. 4. A körü alapszabályok tárgyalása. 5. Gyakorlati tanítás a fogalmazás tanításáról, tartja *Kabó* Géza apácatörnai tanító. A tagsági és gondviselési díjak befizetése.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, IV. Egyetem-utca 5. Elsőraugu családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fű-tés, vízvezeték mosdók, lift, fürdőszobák. Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlói borok. Esténként a legjobb cigányzene. *Szabó* Imre tulajdonos.

— Fogorvosi értesítés. Dr. *Mosonyi* Dezső Devecser, Damjanits-u. Bellavits-szálló-dában naponta 3—6 óra között rendel fogbe-tegeknek és a legmodernebb sebészi és pro-thetikai munkát végzi.

— Autóbuszjárát. Mint értesülünk, *Vá-rady* Albert nyug. pápai buszárezredes engedélyt kapott a Pápa—Nagyalacsony—Kerta—Jánosháza között közlekedő autóbuszjáratra. Az autóbusz június 5-én. pünkösöd napján indul első útjára. Nemrégiben szó volt a Pápa—De-vecser—Tapolca között létesítendő autóbusz-járatról. Ugy látszik, ez valahol megfenneklett.

— Vízbeültetés. *Szabó* János sárosfői uradalmi erdőőr 2 éves fia szerdán este a lakásukhoz közel levő patak partján ásza-doza, belesett a vízbe s mire észrevették, megfulladt. A vizsgálat megindult.

— Hangversenyekhez, mulatságokhoz, kerti és egyéb ünnepélyekhez az ajkacsinger-völgyi bányászzenekar fuvós és vonós zené-szei jutányos díjazás mellett az ajkacsinger-völgyi zeneegylet vezetőségénél igényelhetők.

— Műkedvelői előadás volt áldozócsü-törtökön Adorjánházán az egyesület zászló-alapja javára. A jól begyakorolt műkedvelők a „Levente” című hazafias szindarabot adták elő nagy erkölcsi és anyagi sikerrel.

— Devecseri anyakönyv. *Szülelés*: a héten nem volt. *Halálozás*: Máj. 27. Burucs Ferenc kishírt. 78 éves r. k., végelgyengülés. — Máj. 28. Rádi János kishírt. (Püsztamiske) 68 éves r. k., végelgyengülés. — Juniús 1. Gerecs Teréz 1 hónapos r. k., veleszületett gyengeség. *Házasság*: Május 28. Fildő István Máv. mozdonyvezető és Németh Má-ria r. k. — Május 29. Bocsor István fm. és Kupovics Erzsébet r. k. — Pajer Ferenc urad. cseléd r. k. és Ulrich Eitel ág. ev.

— Temetésekhöz az ajkacsinger-völgyi temetkezési bizt. halottaskocsiját szivesen rendelkezésre bocsátjuk mérsékelt kölcsön-díj lefizetése mellett. Érdeklődők forduljanak ezen egylet vezetőségéhez Ajkacsinger-völgyre.

— Piaci gabonaárak 1927. június 2-án: Buza 31—31.60 P, roza 28.80—29.60 P, ten-geri 28—29 P, burgonya 1.28 P árpában nem volt felhozatal.

Hogyan védekezzünk a mételeykór ellen?

Irta: dr. Kovács Sándor körállatorvos.

A múlt esztendő esős, nedves nyara és még csapadékosabb őszi időjárása a külső és belső élősködők számát mérhetetlenül elszaporította és ennek következtében az általuk okozott megbetegedések is nagyobb számban és súlyosabb formákban jelentkeztek.

A mételeykór belső élősködők okozták, mely betegség az elmúlt hónapokban emberemlékeztől óta nem ismert nagy károsodást okozott úgy a szarvasmarha, mint a juhállományokban.

Hogy mi a mételeykór, azt különösen nem kell magyaráznom, ismeri azt — sajnos — járásunk majd minden egyes községének állattartó gazdája a saját kárán és itt csak azt kell megemlítenem, hogy ezt a lappangva, hónapok alatt kifejlődő bántalmat egy habérlel alakú, 3—5 cm. hosszú, 1—1,5 cm. széles, a máj epeereiben 4—5 évig élősködő és ez idő alatt 30—35,000 petét lerakó, vért szívó, a máj szövetének epét elválasztó mirigyves állományját elsorvasztó és elpusztító lapos féreg, a mételey okozza, melynek lárvái mocsaras, nedves helyeken a füvekhez, fagyókerekhez, moszatokhoz tapadva élnek.

Minden gazdának a mételeyek szövevényes, komplikált fejlődését részben ismernie kell, mert ennek a tudása mutatja meg a betegség elleni védekezés útjait. Nevezetesen: a májmételey a szabad természetben nem abban a formában található, mint aminőnek a májban látjuk, mert a mételeyetékől kibuvó ébrény alakját többször változtatja, míg a májba kerül. De nemcsak többszörösen változtatja formáját, hanem hogy kifejlődhessen és valóságos mételey legyen, életének egy részét $\frac{1}{2}$ —2 cm. nagyságu pocsolókban, iszapos, turfás, nedves helyeken, lassan folyó vizeken, ut mellett elhaladó vizes árkokban található *iszapcsigákban* kell eltöltenie. A nedves, mocsaras legelőkre, rétekre, vizesárkokba, sáros majorudvarokba, víztölcsákba, a trágyával odakerült, szabad szemmel nem látható petékből kibuvó csillangós és ennek segítségével elég gyorsan úszni tudó parányi kis ébrénynek élettartama 3—24 óra. *Minnyi idő alatt, ha nem találja meg a fontosságát víziosigát, akkor elpusztul.* Ha ráakadt, akkor a csiga testébe furakodik és ott többszöri vedlés után minden egyes mételeypetéből 75—160 darab bunkós feji, hosszú farkkal bíró úgynevezett *cercaria* fejlődik, mely a csiga testét elhagyva, részint a fűszálakhoz, kemény tárgyakhoz, moszatokhoz, a csiga házához, gyökerekhez sít. tapad, részint pedig vízben szabadon lebeg és igen apró homokszéri képzetté alakul át.

Ezekkel a cercariákkal történik a fertőzés. A fűvel, vízzel a gyomorba jutott cercaria burka feloldódik és a kikerült áca a gyomor-bélfalon vagy epevezeteken át bevándorol a máj epeereibe, hol 1—3 hónap alatt ivarérett, szaporodásra kész mételeyé alakul át.

Ha tekintetbe vesszük, hogy egy petéből 75—160 mételey fejlődik és egy ivarérett mételey mint már említettem 30—35,000 petét termel, akkor tehát egy féregből kedvező körülmények között 4—6 millió mételey keletkezhetik. Ha pedig azt is tudjuk, hogy mételeykóros szarvasmarhában 1500—2000 darab mételey is lehet, akkor beláthatjuk, hogy minő óriási fertőzési eshetőségek állhatnak elő amiatt, mert a fejlődő mételeyek száma billiókra rughat.

A mételeyes fertőzés normális körülmények között a tavasz végén és ősszel a legelőn történik, mert ekkor rendszerint legtöbb a nedvesség. A legelők fertőzöttségét fenntartják az előző évről visszamaradt és áttelelt peték, a a csigákban lévő lárvák és a beteg házi és vadon élő állatok, melyek a legeltetési idény alatt állandóan ürítik ki bélsárukkal a mételeypetéket. Rendszerint a legelőknek mélyebben fekvő mocsaras részei a veszedelmes területek, melyeket minden jóvaló gulyás és pásztor legeltetéskor gondosan elkerül.

(Folytatjuk.)

Egy bünper a XVIII. századból.

Közi: Balassa Jenő dr.

Tanu vallomási jegyzőkönyv.

Bizonnyítvány.

Hogy Kupi helységben Lakozó Szabó Mártonynak a minémi két Lova el Lopattott légyen. Az 1795-ik Esztendőben. Mi azon Lovakat valóságosan ismerem, és az egyik fekete Kanca lévén Otódtt, mely meg ért 40 forintokat, másik herült volt Negyedtt az is meg ért 30 forintokat, melynek Valóságáról adjuk ezen Testimoniális Levellünk, nevünk aláírásával Helységünk élő Petsétyével bizonyítjuk. Sige Kup die 30-a Januárii 1796. Helység Birája Kerbak János, Törvény Bíró Molnár Istvány, Károly Pál, Felvet Mátyás, Szalai Ferenc esküttek és a többi lakosok.

Hitelesítette:
Josephum Marjovszky fiscolem et Sedia Notár s. k. — Francisco Kolozeváry s. k. — Francisco Szombathely s. k.

Contra et Adversus.

(Védrlat.)

Miképpen a Vasban álló Rab Személy Vági Mihál noha ugyan már ennek előtte régen vitt tolvajlásért Ns. Veszprém Vármegye által megbüntetett, mindazonáltal nem hogy életit megjobbította volna, sőt inkább megrogzott gonoszságát utjván, amikőn a mult telen Veszprém Városából a Ns. Vármegye Tömölözéből büntetésének kiállása után hazafelé Ugodi helységben tudni illik jött volna, Városlődön tul Veszprém felé lévő Csárdában, mely Gombás vendéglőgadónak nevezetik, be ment, ott egy ideig mulatván, azután pedig a Szobából az ott levő udvarra kilappangván, Városlődü lakos Orszávid Antalnak két Lovait Kocsistul együtt, melyek az udvaron állottak, eltoivajlotta s ugyanezen Lovakon és Kocsin tovább haza felé vette uttyát; azután pedig Szánt-szándékkal való rossz cselekedettül vilseltetvén, a két Lovat kint az ég alatt egy fához kötötte, maga pedig bement az utban lévő Csárdába, mely Koplaló Csárdának nevezetik; mely éjjel szörnyű hideg idő lévén, a kikötött Lovak annyira elfagytak, hogy az egyik el vetelkedett s meg is döglött, a másik hasonló képpen haszontalanú lett. A Rab Személy pedig lezsedvén a kocsiul az ott rajta lévő két Pakrózatot, egy Zsákot és egy kötő Lánczot, Német Tevel felé ment s mind ezeket ott egy embernék 6 garason eladta. De még mindezen gonoszságokkal a Rab Személy meg nem elégedvén, s folyó esztendőben Mária Magdolna nap előtt való héten két rosz Lóval és egy Kocsiul Ns. Zala Vármegyéből jöven, a Kupi határba érkezvén, azon helyen, ahol a Kupi ténen Pásztornak Bujtárja Gező György, a Kupi helység marhái legeltette, megállapodott, s kérdezte, ha vannak-e itt jó Lovak, melyre a most nevezett Bujtárnak feleletül vévén, kevés időt vártatva, egyenesen Kupi helység felé (noha arra uttya nem lett volna) ment s ottan Szabó Mártony Kupi lakosnak jó két Lovait eltol-

vajlotta, azon két rosz Lovakat pedig, melyeken a Rab Személy jött, ottan hagyva, az egyike másnap mindjárt megdöglött. — Mind ezen tolvajlásokról, de több tettekre nézve is, melyek eránt rezerváltatik, kívánnya a főt említett Fiscalis Prókátor, hogy ezen Istontelen gonosztevő Rab Személy Vági Mihál, ki nek megjobbulásáról már többé semmi reménység nincsen, a Praxis Criminális 2-ik részének 84-ik Articulusa, s több Hazánk Törvénynek értelme szerint is, magának megérdemelt büntetésire, másoknak pedig hasznos példájára, halálra, az Akasztófára ítéltessek. Ide rekesztvén önön vallását. A.

Itélet.

Anno 1797, die 9 Marti. Deliberatum est. A Vasba álló Rab Személy Vági Mihál a Törvényszék előtt vádoltatván arról, hogy ennek előtte két esztendővel, a midőn tudni illik 6 Ns. Veszprém Vármegye Tömölözéből Veszprémből kiszabadulván, haza Ugodi helységben jöddögélt volna, Városlődön tul lévő Gombás nevezett Csárdába bemenvén, s ott egy kevés ideig mulatván, egyszer csak kilépett a Szobából az Udvarra, s ott a szin alatt álló két Lovait Orszávid Antal Városlődü lakosnak a Szekérral együtt ellopta, elhajtotta, azután pedig rosz indulattalutul vilseltetvén, Városlődön innend lévő Koplaló nevezett Csárdá mellett az ellopott Lovakat egy fához kötötte, maga pedig bement a most nevezett Csárdába, mely északon szörnyű hideg, és hó lévén a kikötött Lovak annyira elfagytak, hogy az egyik elvetelkedett, s megis döglött, a másik pedig haszontalanú lett.

(Folytatjuk)

Fajtisza nyultenyészet (bécsi kék, bécsi fekete, beiga óriás) 24 darab, a hozzávaló ketrecekkel eladó. Gim a kiadóban

Hentesáruk

virslit, szatyaládó, különféle felvágottak mindig friss készítésben, első áron kapható:

Kauker Józsefnél

Devecser, Damjanich-ucca
(Bollavits-vendéglő mellett)

Szállítás vidékre is

Szőlősgazdák!

Ne üljünk föl a sok idegen jelszónak,
hanem használjuk kizárólag a kitűnően bevált

badacsonyi rézkénport

Mitperonospora és lisztharmat

ellen, mert ennek összetétele nem titok,
az eredmény pedig biztos.

Kertületi gyári lerakat KOLLIN ADOLF és FIA cégnél DEVECSER

A devecséri kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

1401/1927. tk.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Kir. kincstár végrehajtónak Scherer János végrehajtást szenvedő ellen-indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 274 P tőkekövetelés és járulékal behajtása végéig a devecséri kir. járásbíró területén levő, Kislőd községben fekvő s a kislői 90. sz. tjkvben A I 1. sor 157. hrsz. a felvett házilletőségről Scherer János nevén álló illetőség $\frac{1}{2}$ részére 800 P kikiáltási árban, valamint ugyanezen tjkvben A I 2-3 sorsz. a felvett közös erdő és legelő illetőségre 120 P kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést 1927. június 18. napján d. e. 9 órakor fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan illetőségeket a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttével letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnök átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881; LX. tc. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. tc. 21. §.)

Az, aki az idgatlantért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: LXI. 25. §.)

Devecser, 1927. évi április hó 26-án.

KERESZTES s. k. jbiró

Néhány butordarab
olesón eladó. Cim a ki-
adóban.

Épitkezők figyelmebe!

Tisztelettel tudatom, hogy Devecserben, Lantos-köz (Forintos-vendéglő mellett) régebbi idő óta fennálló épület- és butorasztalos üzletemet

villanyerőre berendezett
famegmunkáló gépekkel
bővítettem ki.

Mindennemű építkezési fameg munkálást: gyalulást, fűrészelést, ajtó, ablak, mennyezet és padlók kidolgozását olcsón és pontosan végzem, gyalulást, fűrészelést kívánatra azonnal is.

Elvállalok mindennemű épületmunkát kedvezményes fizetési feltételekkel.

Szíves pártfogást kér
NÉMETHY LAJOS
asztalos

Szőlősgazdák!

Ne üljünk föl a sok idegen jelszónak,
hanem használjuk kizárólag a kitűnően bevált

badacsonyi rézkénport

fűrperonospora és lisztharmanat
ellen, mert ennek összetétele nem titok,
az eredmény pedig biztos.

Kertületi gyári lerakat **KOLLIN ADOLF** és **FIA** cégnél **DEVECSER**

Hentesárak

virslit, szaláde,
különböző felvágot-
tak mindig friss
készítésben, olcsó
árakon kapható:

Kauker Józsefnél

Devecser, Damjanich-ucca
(Bellavits-vendéglő mellett)

Szállítás vidékre is

Fagylalt!

Sütemény!

Minden

vasár- és ünnepnapon friss ké-
szítésű sütemény és fagylalt
kapható

Buzás Imre

cukrásznál
Devecser, Baross-utca

PAPIRKERESKEDEÉS

NYOMTATVÁNYOK
IZLÉSES KIVITELBEN,
SZOLID, OLCSÓ ÁRAKON

HIRLAPELŐFIZETÉSI IRODA

HUSS FERENC, DEVECSER

Könyvkötészet

